

Abril.

Redacció i Administració:

R. Catalunya, 38, 1.

— Telèfon 17135 —

Preu: 50 cèntims

SUBSCRIPCIÓ:

6 pessetes trimestre

SETMANARI NACIONALISTA D'ESQUERRA

ANY I - NÚM. 6

SURT ELS DISSABTES

BARCELONA, 1 OCTUBRE 1938

EDITORIAL

Quan, aparegui al carrer aquesta Editorial, el Parlament Català, òrgan sobirà de la nació, obrirà les seves portes. Del que havem pogut llegir en la premsa d'aquests darrers dies, sembla que s'anirà a l'elecció de nou President del Parlament. Es aquesta una feina, que nosaltres deplorem; no per a sortir en defensa o en atac de determinades persones, però, si per la lamentabilitat que representa l'elecció de nou President, per causes tan alienes a la vida parlamentària i política, dels actuals moments. Malgrat tot, si la realitat s'ha produït de tal manera, que l'encert es posi per damunt de tot partidisme, en buscar la millor figura política catalana, per a tan alta magistratura de la nostra pàtria.

***

Un altre aspecte que nosaltres ens hauria plagut, és que el Govern de la Generalitat que es presentés davant de les Corts sobiranes, fos el vertader Govern que el poble català reclama i espera. Tanmateix els nostres parlamentaris, en especial els de la majoria, podrien sense necessitat de respondre a possibles indicacions, atorgar una confiança il·limitada a aquell nou Govern que forçosament hauria d'ésser el de la victòria.

Govern de Catalunya, amb una fase netament republicana i catalanista, amb la col·laboració de tots els sectors que formen l'actual Front Popular Català, prèvia acceptació per part d'aquests d'un programa mínim a base d'una revisió acurada de tota la legislació del 19 de juliol ençà, i promulgació de nova, encaminada tota a portar la nostra Catalunya a una reconstrucció econòmica i social, que tot mantenint les lleis bàsiques de l'obrerisme igualment defensi tots els altres sectors que constitueixen l'actual Front Popular.

Si aquesta avinentesa es deixa perdre, els Partits que tenen representació al Parlament, seran els responsables d'aquesta manca de visió política, i en especial, l'Esquerra Republicana de Catalunya, que com a majoritari, té l'obligació de no defraudar les ànsies polítiques dels seus electors.

***

A remarcar igualment l'actual reunió de les Corts de la República. També afecta en gran manera a les representacions dels diputats d'aquest Parlament, afectes a la disciplina d'Esquerra Republicana de Catalunya. Ens donem perfecte compte de la difícil posició de l'esmentada minoria així com la del País Basc. Cal, almenys, que els parlamentaris catalanistes responguin a un criteri igual de Partit, tant en el que afecta al Parlament de la República com al de Catalunya. Quan s'adopten posicions en determinats aspectes de la política de la República, cal que siguin mantingudes en quant tinguin un similar a casa nostra. Altrament, aquella actitud, restaria sense eficàcia i passaria als arxius de l'oblit.

Femina

ROMERIA TRÀGICA

...Segueix el viure el seu ritme quasi normal. La ciutat, sota el sol enllaguenyat de mitjans de setembre, és clara, riallera, com volent oblidar les ferides sagnants que té per tot el cos — la seva perifèria urbana.

Els ciutadans transiten confiats, inconscients a la mort que s'apropa; els cotxes passen rabents, superbs. I tot d'una, aquest unison de la vida, aquest ritme seguit i constant, és interromput per un so estrident, agut, esborronador,

que arriba fins al fons del cor i el fa glatir amb força.

Les sirenes d'alarma, aquestes sirenes que abans eren el senyal de la vida i del treball quan cridaven als obrers a aplegar-se sota les grans naus de les fàbriques i tallers, s'han convertit ara, per la mala voluntat dels invasors estrangers, en el senyal que ens avisa per a resguardar-nos dels atacs dels esbirros d'aquests estrangers.

Els ciutadans corren; les dones xis-

clen, els infants ploren — els homes apreten amb força els punys —; i el roncar inconfusible dels avions de la mort, omple d'ombres sinistres el blau espai.

I plouen bombes, vomiten metralla; i seguen vides, erren edificis.

La ciutat, espaordida, escolta el clam d'horror, angoixós, que s'aixeca dels llocs sinistrats.

I comença la trista romeria — romeria tràgica — del trasllat de morts i de ferits.

Quantes dolors, quantes llàgrimes porten en el seu si aquestes ambulàncies que passen tintinejant dolorosament la seva campaneta!

Cada un d'aquests éssers — morts o ferits — tenen una llar, una família, uns afectes; cada un d'aquests éssers ha emplenat de joia una llar en néixer i han portat amb ells aquestes alegries i petites sofrències del viure quotidià. Cada un d'aquests éssers ha crescut i ha estat un home i una dona que, al seu torn, han bastit ells la seva, de llar. I han passat per les mateixes fases que feren passar ells en venir al món. I crearen afectes i amors, amistats, parentius; treballaren per un demà més just i noble — màxima aspiració de tots els pobles i de tots els homes.

Però, afectes, somnis, projectes, tot s'ha esfondrat entre les runes del temple familiar — la llar —, sota els efectes mortífers i destructors de la mala llavor que, per a sembrar les seves descabellades idees, llança — a l'estil de sembrar — l'aviació enemiga.

Com deuen reaccionar aquests aviadors quan s'assabenten de les víctimes que han fet a la nostra reraguarda? Per nosaltres que aquests homes no en són d'homes, no ho són éssers humans: talment els diríeu monstres, feres àvids de sang innocent i indefensa. Tot fa preveure que la condició humana degenera vers la fera, si es pren per model a aquests assassins a sou.

Aquests homes, aquests aviadors del crim, també deuen tenir la seva de llar, i, per tant, els seus afectes i estimes; com pot ésser, doncs, que no pensin amb tot això quan sobrevolen les nostres ciutats? És possible que quan s'enteren que han assassinat tantes dones i tants d'infants, no recordin la seva mare i el seu germanet o fill o a ells mateixos de quan eren infants, a través dels records de la mare? Pot ésser que tinguin el pols serè quan toquen el ressort que sigui — no ho sabem ni volem saber-ho — que envia la pluja de bombes?

Amb tot, per més que facin, seran els venguts! La raó, la veritat, encara que costi, sempre s'imposa; i la raó i la veritat triomfaran una vegada més en aquesta lluita horrorosa a la qual ens han arrossegat les nacions feixistes i les que sense dir-s'ho obertament, fan el joc a les que ho són. Ah, però, maledicades d'aquestes! En el seu mateix pecat — pecat d'assassinat: de permetre aquesta guerra sense quarter que ens fan — trobaran la penitència.

Per contra, nosaltres, amb la fe amb la victòria que forçosament ens serà fidel, trobarem el premi a les nostres sofrències.

La fe, aquesta paraula màgica que els nostres combatents porten gravada al fons del seu cor! Fe amb la República, fe amb el gran premi que els nervingrà — a ells més que a ningú — del gran esforç d'ara.

La fe, amb que lluiten, amb que no sen una i deti vegades a exposició la

FINESTRELLA

Shakespeare
al Teatre Català de la Comèdia

Al Teatre Català de la Comèdia s'està representant «La feréstega domada»: Shakespeare, traduït per Ferran i Mayoral. Ben traduïda, ben posada, ben vestida i ben interpretada, l'obra està obtenint un èxit esclatant. I heus aquí, com una obra escrita fa més de tres-cents anys, en el nostre temps, no ha perdut cap de les qualitats que la feren cèlebre i es conserva intacta d'enginy i de frescor. ¿Procediments teatrals emprats pel seu autor? Necessitat interior d'escriure l'obra. Necessitat espiritual, honesta, de donar als altres allò que abans va captar-lo a ell. Art per l'art, encara que, a vegades, s'esdevingui art menor.

Una qualitat primordial s'exigeix l'artista de veritat: la sinceritat. Amb aquesta condició per endavant, l'obra que en resultat podrà o no ésser genial, però sempre esdevindrà honesta.

Magnífic espill aquest de «La feréstega domada» per als autors de Catalunya. Amb un tema ben petit, fixeu-vos quina gràcia en desenvolupar-lo.

Ai, si no fos la taquilla, quantes no en veuríem d'obres honestes, encara que no arribessin, ni de bon tros, a la genialitat!

J. GIMENO-NAVARRO

seva vida — preciosa vida —: així sí que val la pena de lluitar! — oh, dins la cruesa de la lluita, és clar, i a contrador nostre, també —. Per contra, quin mòbil, quin entusiasme, quina fe poden tenir i guiar-los, els soldats de la facció? Cap: ells no defensen la seva Pàtria de cap invasió; i ells guerregen en la seva Pàtria per vèncer-la a si mateixa — que és vèncer-se a ells mateixos — i lliurar-la a l'amo que l'illús que s'ha erigit en Cap d'ells, ha compromès lliurar-li.

Davant d'això, davant del pacte de lesa Pàtria que ha comès el miserable que es fa dir cabdill i «generalísimo», els nostres soldats, els de les trinxeres, s'han inventat una graciosíssima i justa comparació.

La carta ens ha arribat fa poc de les mateixes trinxeres de la ja famosa Serra de Pandols. El que ens l'escriu — un estimat amic — posa en ella tota l'ànima al descobert. «...donant contínuament el pit per superar-nos a nosaltres mateixos; i aguantem les envestides que ells amb tota mena d'armes mortíferes ens fan; però aguantarem, amiga, aguantarem i resistirem fins que calgui!»

Aguantarem fins que calgui! Magnífica paraula! Quina joia, quin orgull, les dones que tenim la sort de que un ésser volgut per nosaltres s'hagi convertit en tità de la gran lluita que sostenim!

«Davant de la seva superioritat, que ja va acabant-se — continua —, amb armament, troben la nostra superioritat, que cada dia es referma, amb valor,

Les Internacionals Obreres davant el conflicte mundial que s'atansa

El silenci mantingut per les forces internacionals de l'obrerisme davant el perill de guerra que novament plana damunt d'Europa, deu causar gran decepció als milions de ciutadans d'arreu del món que, amb la major bona fe creien a les tals organitzacions capaces per a evitar que el vell continent fos convertit en camp de batalla.

En efecte; semblava que amb la força adquirida per les organitzacions de referència d'ençà de la guerra mundial i no oblidant com llurs afiliats en seran les primeres víctimes, aquelles haurien d'haver fet els majors esforços per tal de privar que el nou gran crim fos consumat; més pel que hom pot copsar, a través de les notícies que, relacionades amb la gravetat del moment donen els encarregats d'informar al públic, no es demostra que la Internacional Obrera Socialista, coneguda amb el nom de segona Internacional, ni la Federació Sindical Internacional, denominada també Internacional d'Amsterdam, facin absolutament res per a deturar la nova gran matança d'èssers humans que amb tanta primorositat venen preparant, des de fa molt temps, els dictadors d'Itàlia i d'Alemanya.

A nosaltres, però, si bé ens causa gran pena i sentiment el fracàs o impotència de la força que els assalariats d'arreu del món, i especialment els de la vella Europa, crearen a costa de grans sacrificis per a la defensa de llurs interessos, materials i morals, hem de dir que no ens sorprèn gens ni ens causa la més mínima decepció per quant en el transcurs dels darrers vint anys no li han mancat, a la força esmentada, ocasions per a palesar la seva eficàcia i no ha sabut o no ha pogut demostrar-ho.

Passem a examinar, a grans trets, l'actuació que davant dels grans problemes mundials ha dut a terme la força Internacional dels obrers i hom podrà veure's com en cap ocasió ha respost al que milions d'obres de la mateixa esperaven.

Ens expliquem que les internacionals no poguessin fer res per a evitar la guerra que esclatà l'any 1914, tenint en compte l'escàs nombre d'afiliats amb què llavors comptaven als distints països d'Europa donat el règim de tirania que en la majoria d'ells imperava, però a partir de l'acabament d'aquella cruenta guerra, o sigui des de l'any 1919, la situació no ha estat la mateixa, ja que la majoria dels Estats canviaren el règim autocràtic per el democràtic, cosa que permeté el desenvolupament de les organitzacions obreres, tant les de caire sindical com les de caire polític, les quals agrupades internacionalment, han pogut representar una força malauradament més aparent que real.

Acabada la gran guerra, amb el triomf de les nacions considerades com a defensores de la democràcia i del dret dels pobles a disposar dels seus destins, aquelles, en lloc de fer honor a les reiterades prometes d'acabar amb la tirania i d'implantar arreu d'Europa un règim de llibertat individual i col·lectiva, cuitaren a organitzar sengles expedicions de tropes, proveïdes de tota mena de material bèl·lic per anar, no a reduir a impotència perpètua al militarisme germànic, opressor d'homes i de pobles, sinó per trametre-les als reaccionaris russos amb el fi de què aquests poguessin ofegar la gloriosa revolució iniciada en aquell vastíssim país que ja havia palesat pràcticament ésser partidari de la llibertat dels pobles a disposar d'ells mateixos, atorgant plena independència a Estònia, Letònia, Lituània i a Finlàndia, i atorgant a l'ensemble, als altres pobles que no volgueren separar-se, completa autonomia per a regir els seus destins, mentre en l'interior establia l'única i vertadera Democràcia que hom ha conegut a través dels segles consistent en alliberar els obrers i camperols de continuar sotmesos a cobejosos capitalistes i a avariciosos feudals. I si algú s'oposà a què aquella criminal expedició fos duta a terme, no

foren precisament les organitzacions obreres i socialistes d'Anglaterra i de França, sinó dos joves mariners francesos, anomenats Marty i Badina, que conscients del mal que anaven a fer a la neixent República, acabada de fundar per Lenin, amb un heroisme sense parió, aconseguiren de sublevar la tripulació de la Flota que en la Mar Negra avançava vers Sebastopol fent fracassar, amb llur gesta heroica, la criminal expedició tramesa pels governs de París i de Londres als reaccionaris del Tzar per tal d'enfonsar el llavors poder soviètic. Volem remarcar, a propòsit de ço que deixem escrit, com un dels autors de la sublim gesta de la Mar Negra, André Marty, Diputat comunista per París, i català del Rosselló fa dos anys que lluita com a voluntari, amb les armes a la mà, per la llibertat i independència del nostre país.

Honor als homes que, com André Marty, havent-s'ho jugat tot en la seva joventut, a fi de què no fos ofegada la més gran revolució que registra la Història, al cap de vint anys novament fan ofrena de la seva vida per tal de defensar un altre poble amenaçat per la reacció!

Vam veure més tard com en disposar-se les grans i petites nacions que havien intervingut en la guerra gran, tant les derrotades com les victorioses, a suprimir, mitjançant la força de les armes, la República que Belakun, amb l'ajut dels obrers i dels camperols, havia implantat a Hongria, les Internacionals obreres tampoc no feren res per a oposar-s'hi i la gran iniquitat fou consumada; i si bé és cert que una vegada hagueren els reaccionaris magiars, ajudats per les tropes estrangeres, vençut a la jove República, davant de la cruel repressió iniciada pel sanguinari Horthy contra els obrers i republicans de l'esmentat país, acordaren declarar el boicot al país de referència, aquell no donà cap resultat pràctic degut al poc interès que per part de tots hi hagué en fer-lo efectiu i majorment pels obrers d'Àustria i d'Alemanya, i els capitalistes i aristòcrates hongaresos continuaren assassinant a tants obrers i partidaris de la vençuda República com els hi donà la gana.

Hom comprendria que en els casos de Xina i d'Etiòpia, països en els quals les internacionals amb prou feines si hi tenien afiliats, especialment en el darrer, i que, per tant, podien excusar-se amb què una acció de caire internacional no hauria servit per a defensar exclusivament els interessos de la classe assalariada, no proessin de fer res; ah!, però, no podien dir el mateix en els casos d'Espanya i d'Àustria per quant en ambdós països existien nodrides organitzacions obreres federades en la segona Internacional i en la Federació Sindical Internacional, i ningú no podria negar-nos que una acció energica d'elles hauria tingut — especialment en el que fa referència al nostre país — moltes probabilitats de fer fracassar els sinistres plans dels dictadors Alemany i Italià.

Aquestes falles de les internacionals i d'altres que podríem esmentar-ne, ens afirmen en la nostra convicció, expressada ja en altres ocasions, com ni en el terreny polític ni en el sindical hom no pot esperar res d'organitzacions de caire internacional; i que tant els assalariats que aspiren a conquerir un immediat benestar com els polítics que propugnen per a fer triomfar un règim polític més just i més humà que el que fins ara hem vist, no han de confiar ja més en cap ajut de l'exterior, sinó que uns i altres hauran de procurar enfortir-se interiorment deixant de malgastar energies en sostenir organismes que en cap de les moltes ocasions que han tingut no han sabut demostrar aptitud per a respondre al fi per al qual foren creades. Ara bé, ¿vol dir això que siguem partidaris de trencar tota mena de relació amb els organismes sindicals i polítics dels altres països? No; considerem, malgrat totes les decepcions i amar-

gors sofrides que han de continuar mantenint-se relacions per als efectes d'informació i intercanvi d'idees, però sense viure ja més amb la il·lusió de rebre'n ajut de cap mena.

I, ço que deixem dit de les organitzacions internacionals de caire netament obrer, pot fer-se extensiu a d'altres de similars que malgrat consideren-se germans de causa i tenir com a primera

obligació la de prestar la deguda solidaritat al germà atropellat o perseguit, tant en l'aspecte individual com en el col·lectiu, no s'ha vist tampoc fos feta efectiva, i amb aquesta mena d'internacional no hi cap ni l'excusa de la pressió governamental, ja que la major part de governants dels països de règim democràtic pertanyen a la mateixa.

MIQUEL VILAGINÉS

TOTS ELS DISSABTES COMPREU

ABRIL

EL SETMANARI DELS CATALANS NACIONALS

Solitud i companyia

Eliane és una dama intel·ligent, bella i soltera. Viatja molt, tota sola. I com que la solitud en viatge, és poc agradable, ella ha sabut resoldre la situació.

Si entreu a la seva cambra d'hotel, veureu damunt la tauleta de nit el retrat d'un home d'un bell exemplar de la raça caucàsica. La interrogareu, està clar. I ella us farà, amb un somriure adorable:

— No m'és res, ni tan sols li conec el nom. He adquirit aquesta foto perquè s'adiu al meu concepte de la bellesa masculina integral. Quan m'installo en un hotel tot seguit situo la foto estratègicament per tal que em faci companyia. Així tinc la impressió que no viatjo sola, sense comptar que al servei hi ja molt bon efecte suposar-me fidel a un absent.

I si paleseu molta estranyesa, Eliane us dirà, encara, rient:

— Sempre és preferible, en ruta, la companyia discreta d'un retrat que no pas les molèsties d'un gos faldiller.

Amics, ¿per què no prendre en consideració el sistema d'Eliane, en el viatge de la vida? Per bé que tinguem la tendència d'agrupar-nos, poden venir moments que ens dispersin i ens facin anar a cadascú per les seves. Aleshores proveïm-nos de la vera estígia d'un ideal, harmònic amb nosaltres, que ens acompanyi pel món a la manera de la foto incògnita d'Eliane. Millor que no ens hi trobem, però ho suggereixo per si ens hi trobessim...

JOSEP M. FRANCÉS

Comanda de subscripció al setmanari ABRIL

En que viu a   pis , es subscriu al setmanari ABRIL per la quantitat de pessetes trimestre.

carreu

Signatura

